

Виступ Президента України Леоніда Кучми на міжнародній науково-практичній конференції "Україна і Грузія в процесах формування нової міжнародної системи безпеки і співпраці" 23 квітня 2003 року

Вельмишановний Едуарде Амвросійовичу!

Шановні учасники конференції!

Пані і панове!

Передусім, хотів би від свого, і, сподіваюся, Ви мене підтримаєте, від Вашого імені щиро подякувати Президенту Грузії за проникливо теплий і філософський виступ, який, я переконаний, нікого сьогодні не залишив байдужим.

Як завжди, Едуард Амвросійович прямо і відверто говорить про наболіле, і я б навіть сказав - про вистраждане. Думаю, Ви погодитесь зі мною, що Президент Грузії є одним з найяскравіших, я б навіть сказав, визначних сучасних політиків. Це не проста данина ввічливості і не протокольний комплімент. На моє глибоке переконання, значущість у світовій історії державного діяча визначається не розміром країни або кількістю ядерної зброї, а передусім складністю викликів, які на конкретному етапі постають перед країною. У цьому розумінні багатостраждальному народу Грузії довелося пройти через безпрецедентні трагічні випробування. Але тим вагоміший і результат. Українсько-грузинська взаємодія практично з перших днів здобуття нашими країнами незалежності стала фактом міжнародного життя.

Що стосується наших двосторонніх відносин, без перебільшення, нам є чим пишатися. Передусім маю на увазі високий рівень взаєморозуміння, якщо хочете, взаємоеднання. За рівнем довіри, поваги і симпатії вони не мають аналогів у наш непростий час. Мені здається, щодо цього ми подаємо приклад іншим країнам, у тому числі нашим європейським і євроатлантичним партнерам.

Пригадаймо Арістотеля: щедрість полягає не в кількості того, що роздається, а в душевній властивості того, хто дає. Наше стратегічне партнерство базується на загальних світоглядних цінностях, схожості основоположних цілей зовнішньої політики. Упевнений, нового імпульсу нашим відносинам надасть і нинішній офіційний візит Президента Грузії в Україну. Не можу не підкреслити, що у нас високо цінують особистий внесок Едуарда Амвросійовича Шеварднадзе в зміцнення цих дружніх зв'язків.

Сучасна роль, роль України і роль Грузії в XXI столітті - полягає, на мою думку, в такому. В епоху глобалізації зростає реальне міжнародне значення не тільки центрів світового впливу, а й країн, які відіграють ключову роль в окремих регіонах. Зокрема - України і Грузії. Ми маємо справу з тенденцією світового рівня. А саме: існуючі міжнародні інститути в багатьох випадках не в змозі адекватно реагувати на виклики часу. Створені в основному в післявоєнну епоху, вони недостатньо підготовлені для дій у новому, стрімко мінливому світі. І, як мінімум, самі основи діяльності цих інститутів потребують модернізації.

Яскравий і останній на часі приклад - дискусії з приводу підготовки і ведення воєнних дій в Іраку. Але і в останні дні окремі держави-лідери, і в цілому центри світового впливу не можуть прийти до спільної думки, обговорюючи роль ООН у післявоєнній розбудові Іраку.

Логічне питання - що в зв'язку з цим можуть і що мають робити Україна і Грузія?

По-перше, усвідомити: наші країни знаходяться в ключових регіонах, від розвитку подій у яких залежить, за великим рахунком, глобальна безпека і стабільність, загальний геополітичний баланс сил.

По-друге, прийняти як належне те, що найважливіші транспортні артерії, розвиток транзиту енергоносіїв, напрямок міграційних потоків - все це залежить від наявності або відсутності стабільності в наших країнах.

Світ стає все більш глобальним, але проблеми в ньому стають все більш регіональними - було б нерозумно не помічати все це. Як і те, що ситуація в наших країнах - насамперед, стабільність, рівень толерантності, економічна самодостатність - впливають і на глобальні процеси.

Упевнений: і Україна, і Грузія - разом - повинні і можуть звернути увагу країн-лідерів і центрів впливу на нашу ключову роль у регіональній безпеці. Аргументів для цього - більш ніж досить. І Київ, і Тбілісі неодноразово доводили надійність - як партнери в міжнародних зусиллях щодо забезпечення світу і стабільності. Для України і Грузії спільними - і цілком природними - є ключові напрямки зовнішньої політики: інтеграція в європейські та євроатлантичні структури, всебічний розвиток регіонального співробітництва, поглиблення взаємовідносин з сусідніми державами.

Об'єктивним і закономірним є наше бажання досягти відповідності політичним і економічним критеріям членства в Європейському Союзі. Наші країни активно взаємодіють в рамках Організації Чорноморського економічного співробітництва. При цьому головні надії ми покладаємо на досягнення відчутних результатів у реалізації цільових

програм. Насамперед - у сферах транспорту, зв'язку, екології, боротьби з нелегальною міграцією.

Близькі й наші оцінки стану і перспектив співпраці в рамках СНД. Україна вдячна керівництву Грузії за підтримку ініціатив в економічній сфері і, зокрема, щодо створення на території Співдружності зони вільної торгівлі.

Із задоволенням відзначу спільні зусилля України і Грузії в рамках ГУУАМ, спрямовані на надання діяльності об'єднання більш конкретного і прагматичного характеру. Наші країни традиційно виступають із спільних позицій у врегулюванні так званих "заморожених" конфліктів на території Чорноморсько-Кавказького регіону. Ми регулярно і докладно обмінюємося думками з приводу створення системи регіональної безпеки на Південному Кавказі, обговорюємо заходи щодо забезпечення миру та стабільності в регіоні.

Україна вже надавала і має намір надалі активно надавати допомогу в мирному врегулюванні грузино-абхазького конфлікту. Ми незмінно підтримуємо Грузію в її прагненні відновити свою територіальну цілісність. Україна виступає за якнайшвидший початок переговорного процесу, орієнтованого на досягнення головного політичного завдання - визначення статусу Абхазії у складі Грузії. Ми готові сприяти організації Міжнародної конференції з проблеми Абхазії і взяти активну участь у ній. Україна підтримала цю важливу ініціативу Президента Грузії й запропонувала провести конференцію в Ялті.

У зв'язку з цим хочу звернути особливу увагу на те величезне значення у справі зміцнення міжнародної безпеки, яке має економічна складова нашої двосторонньої співпраці. Насамперед, йдеться про реалізацію масштабних міжнародних проектів за участю України і Грузії. Оскільки в сучасному світі звикли звертати увагу не лише на те, яке становище в тій чи іншій країні, а й на те, з ким і як вона працює.

Нашим реальним внеском у розвиток Євро-Азіатського транспортного коридору стало створення головної його ланки - міжнародної поромної переправи Іллічівськ-Поті/Батумі. Зростає міжнародне значення нашої взаємодії у здійсненні проектів транспортування нафти і газу з регіону Каспію. Дедалі більша кількість європейських держав виявляє зацікавленість у реалізації таких міжнародних проектів, як ТРАСЕКА, ІНОГЕЙТ, Євразійський нафтотранспортний коридор.

Хочу у зв'язку з цим підкреслити значущість роботи, проведеної нашою країною стосовно будівництва нафтопроводу Одеса-Броди. Ми розраховуємо, що грузинська сторона активно включиться у процес реалізації нафтотранспортного маршруту Баку-Супса-Одеса-Броди-країни Європи.

Окремо хочу сказати про наші торговельні стосунки. Сьогодні Україна займає четверте місце серед торговельних партнерів Грузії. Проте тільки кількісні показники - і ми говорили про це з Едуардом Амвросійовичем - нас влаштувати не можуть. Необхідні додаткові стимули для розвитку торговельного і, насамперед, інвестиційного співробітництва між двома країнами.

Сподіваюся, на сьогоднішній конференції належна увага буде приділена і цьому питанню. Водночас відрадно відзначити інтенсивний розвиток - за підтримки керівництва обох держав - прямого співробітництва між регіонами двох країн. Майже половина областей України уклала угоди або підписала програми співробітництва із заінтересованими краями Грузії.

Дорогі друзі! Наприкінці хочу із задоволенням відзначити - особливе партнерство, яке склалося між Україною і Грузією, може бути зразком міждержавних відносин. Ми впевнені, що розвиток конструктивного і взаємовигідного співробітництва між нашими країнами і надалі сприятиме утвердженню стабільності, миру та безпеки в регіоні Причорномор'я і Південного Кавказу, формуванню і розвитку нової системи безпеки та співробітництва в Європі.

Дякую за увагу.

Урядовий кур'єр. - 2003. - 24 квітня. - С. 3.